

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง

การเพิ่มสมรรถภาพการผลิต/การสืบพันธุ์ของแม่ไก่พื้นเมืองสามารถทำได้โดยใช้ผู้ฟัก แม้ว่าเกษตรกรรายย่อยที่มีประสบการณ์การใช้ผู้ฟักน้อย จะทำให้ไข่มีอัตราการฟักออกต่ำกว่าการให้แม่ไก่ฟักไข่เองตามธรรมชาติก็ตาม แต่การใช้ผู้ฟักจะช่วยให้ได้จำนวนชุด (รอบ) ต่อปีมากกว่า (15.0 เปรียบเทียบกับ 8.4 ชุด/ปี) เนื่องจากแม่ไก่ทำหน้าที่ผลิตไข่เพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องเสียเวลาในการฟักไข่ (21 วัน) ดังนั้นเมื่อคิดเป็นจำนวนไข่และจำนวนลูกไก่ที่เกิดต่อปี การใช้ผู้ฟักจึงให้ผลผลิตมากกว่าใช้แม่ไก่ฟักไข่เอง (167.9 เปรียบเทียบกับ 81.8 ฟอง/ปี และ 94.0 เปรียบเทียบกับ 63.0 ตัว/ปี ตามลำดับ) นอกจากนี้การเพิ่มจำนวนรอบของการวางไข่และจำนวนลูกไก่ที่ฟักออกต่อปี ยังสามารถทำได้โดยการจับแม่ไก่จุ่มน้ำเย็นให้เปียกชุ่มถึงผิวหนังวันละ 2 ครั้งเป็นเวลาประมาณ 5-6 วัน เพราะสามารถช่วยลดพฤติกรรมการอยากเลียลูกหรืออยากฟักไข่ได้ ทำให้แม่ไก่กลับมาให้ไข่รอบใหม่เร็วขึ้น (12-13 วัน นับจากวันที่ลูกไก่เกิดจนถึงวางไข่รอบใหม่) แต่ในช่วงที่จับแม่ไก่จุ่มน้ำนี้เกษตรกรต้องขังแม่ไก่ไว้เพื่อไม่ให้วิ่งไปหาลูก มิฉะนั้นจะไม่สามารถลดพฤติกรรมดังกล่าวได้ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เกษตรกรนำเทคนิคดังกล่าวไปใช้อย่างแพร่หลายยิ่งขึ้นและควรฝึกหัดให้เกษตรกรมีความรู้และให้ความเอาใจใส่กับการใช้ผู้ฟักมากขึ้น เพราะจะยิ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ดียิ่งขึ้น

การให้อาหารสำเร็จรูปแก่แม่ไก่มีผลทำให้จำนวนไข่ต่อชุดเพิ่มขึ้น รวมทั้งใช้ระยะเวลาในการฟักตัวก่อนวางไข่รอบใหม่น้อยกว่าประมาณ 1 วัน ส่งผลให้จำนวนไข่และจำนวนลูกไก่ที่เกิดต่อปีมากกว่าการให้เฉพาะปลายข้าวผสมรำคูลูกน้ำ (103.9 เปรียบเทียบกับ 87.0 ฟอง และ 71.9 เปรียบเทียบกับ 63.9 ตัว ตามลำดับ) อีกทั้งยังมีการสูญเสียน้ำหนักตัวของแม่ในระยะหลังจากลูกไก่เกิดน้อยกว่าด้วย ทั้งนี้เพราะอาหารไก่ไข่มีคุณค่าทางโภชนาครบถ้วนตรงตามความต้องการของร่างกาย อย่างไรก็ตาม การเลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์แบบขังคอกตลอดเวลาและให้อาหารสำเร็จรูปไก่ไข่นั้น ทำให้เกษตรกรมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มว่าได้กำไรต่ำกว่าการเลี้ยงแบบปล่อยให้หากินเองตามธรรมชาติแล้วให้ปลายข้าวผสมรำเสริม ด้วยเหตุนี้ การเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติโดยโปรยอาหารให้กินบ้าง จึงเป็นการเลี้ยงที่มีต้นทุนต่ำและเหมาะสำหรับการเลี้ยงแบบหลังบ้าน